

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap**

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Tilburg University
t.a.v. het College van Bestuur
Postbus 90153
5000 LE TILBURG

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
25298742

Uw brief van
8 juli 2020

Uw referentie
811.20.0013

Bijlagen
1

Als u belang hebt bij dit besluit, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken, gerekend vanaf de verzenddatum, bezwaar maken. Stuur uw bezwaarschrift naar DUO, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. U kunt uw bezwaar ook digitaal indienen op www.bezwaarschriftenocw.nl.

Datum **19 AUG. 2020**

Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo-bacheloropleiding Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst

Geacht College,

Met de brief van 8 juli 2020, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 13 juli 2020, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst als bekostigde opleiding te verzorgen in Utrecht.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 10 augustus 2020, kenmerk 2020/060, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo-bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst als bekostigde opleiding te verzorgen in Utrecht.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling en het aanvullend toetsingskader voor hbo-opleidingen bij universiteiten als bedoeld onder a, b en c van art. 8 van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register hoger onderwijs. Registratie binnen die termijn is niet

eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
25298742

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
Mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Tilburg University deeltijd en voltijd hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst Utrecht	2020/060	10/08/2020

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 13/07/2020 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Tilburg University om de hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst als bekostigde opleiding te verzorgen te Utrecht (brief van 08/07/2020 met kenmerk 811.20.0013). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Tilburg University om de hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst als bekostigde opleiding te Utrecht te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Sinds 2010 wordt de hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst (iscatcode 35441) als bekostigde opleiding in Utrecht aangeboden door Fontys Hogeschool Theologie en Levensbeschouwing (FHTL), onderdeel van Fontys Hogescholen. Het betreft een Nederlandstalige hbo bachelor in het Croho onderdeel Onderwijs. De opleiding omvat 240 EC en wordt in deeltijdvorm en voltijdvorm aangeboden. Fontys Hogescholen is voornemens

om het verzorgen van deze opleiding te beëindigen en over te dragen aan Tilburg School of Catholic Theology (TST), onderdeel van Tilburg University. De hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst die Fontys Hogescholen in Tilburg verzorgt (niet zijnde van katholieke signatuur) zal onder Fontys Hogescholen blijven voortbestaan.

Ter motivering van de beoogde overdracht heeft Tilburg University aangegeven de continuïteit van het hoger katholiek theologisch onderwijs te borgen. Door de overdracht ontstaat er volgens aanvrager een eenheid met een grotere schaal, die alleen al daardoor op de langere termijn over meer mogelijkheden tot ontwikkeling beschikt. De voorgenomen overdracht van deze reeds geaccrediteerde hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst brengt volgens aanvrager geen wijziging qua opleidingsniveau, inhoud en vestigingsplaats met zich mee.

De opleiding bestaat inhoudelijk uit vakken als christendom, theologie, filosofie, oosterse en westerse spiritualiteit, godsdienstsociologie en -psychologie, hermeneutiek en geschiedenis. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een havo of vwo diploma en met een diploma op mbo-4 niveau.

De opleiding leidt primair op tot docenten Godsdienst en/of Levensbeschouwing in het voortgezet onderwijs en is de enige geaccrediteerde en bekostigde rooms-katholieke opleiding tot tweedegraads docent Godsdienst/Levensbeschouwing. Aan de opleiding is het kerkelijk baccalaureaat in de godsdienstwetenschappen verbonden.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling en het aanvullend toetsingskader voor hbo-opleidingen bij universiteiten als bedoeld onder a, b en c van art. 8 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte doet aanvrager een beroep op ROA's database AIS, 'De Toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel po, vo en mbo 2018-2028' dat CentERdata in opdracht van het Ministerie van OCW heeft uitgevoerd (2018), de 'Factsheet Arbeidsmarkt Onderwijs' (2019) van het UWV, 'Prognoses arbeidsmarkt vo' van het Ministerie van OCW (www.onderwijsincijfers.nl), het eindrapport 'sectoranalyse Onderwijs' (2017) van Regioplan en de HBO-monitor. Voorts heeft aanvrager een steunbetuiging van kardinaal W. Eijk (11 juni 2020) en van de Vereniging van katholiek en christelijk onderwijs (16 juni 2020) overgelegd.

De commissie acht met aanvrager het opleidingstype bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken het meest relevant voor de onderhavige aanvraag, omdat de aangevraagde hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst in dit opleidingstype is ingedeeld. ROA verwacht voor dit opleidingstype grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024 en typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie als goed.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		2900	3	0.5	laag
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte vervangingsvraag tot 2024		25700	28	4.2	hoog
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte baanopeningen tot 2024		28700	32	4.7	hoog
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		18800	21	3.2	gemiddeld
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	0.92				groot
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	0.92				goed

Bron: ROA, AIS

Aanvrager doet binnen het AIS van ROA voorts een beroep op de arbeidsmarktprognose voor de beroepsgroepen docenten algemene vakken secundair onderwijs. De commissie kent meer gewicht toe aan de prognoses van ROA die zien op de opleidingstypes dan aan de prognoses van ROA die zien op de beroepsgroepen. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingscategorieën een specifiek beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden. ROA verwacht grote toekomstige knelpunten in de personeelsvoorziening in 2024.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep docenten algemene vakken secundair onderwijs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Docenten algemene vakken secundair onderwijs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		2300	2	0.3	laag
Docenten algemene vakken secundair onderwijs	verwachte vervangingsvraag tot 2024		17000	16	2.4	gemiddeld
Docenten algemene vakken secundair onderwijs	verwachte baanopeningen tot 2024		19300	18	2.8	laag
Docenten algemene vakken secundair onderwijs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.806				groot

Bron: ROA, AIS

Aanvrager verwijst voorts naar het rapport 'De Toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel po, vo en mbo 2018-2028' van CentERdata. Om te bepalen hoe groot de tekorten aan leraren in het voortgezet onderwijs per regio zijn, raamt CentERdata de onvervulde vraag als percentage van de werkgelegenheid. Aanvrager verwijst naar de tabel waarin de ontwikkeling van de werkgelegenheid voor het individuele vak Levensbeschouwing en de onvervulde vraag inzichtelijk is gemaakt. Volgens aanvrager is in de provincie Utrecht geen hoge onvervulde vraag, maar in de nabijheid, met name in Flevoland, is een zeer hoge onvervulde vraag (p. 31). Aanvrager constateert dat in het rapport Levensbeschouwing wordt gecategoriseerd bij de vakken met permanent lage tekorten. De cijfers laten een lichte stijging zien in het te verwachten percentage

onvervulde vraag, van 0,6% in 2018 naar 1,3% in 2028 (p. 33 en 35). De commissie stelt vast dat CentERdata concludeert dat op regionaal niveau in 2028 de tekorten in Flevoland hoger zijn dan in de rest van het land, het vak Levensbeschouwing landelijk gezien is gecategoriseerd bij de vakken met permanent lage tekorten en dat de vacaturedruk de komende jaren zal stijgen. De commissie constateert dat dit rapport blijkt geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan tweedegraads Leraren Godsdienst/Levensbeschouwing.

Aanvrager doet voorts een beroep op 'Prognoses arbeidsmarkt vo' van het ministerie van OCW (www.onderwijsincijfers.nl). Aanvrager stelt dat de vacatures voor het vak Levensbeschouwing in het voortgezet onderwijs in 2024 een vacaturedruk zullen kennen. Ook al zijn de tekorten bij dit vak niet zo groot als bij andere vakken, is er volgens aanvrager sprake van een tekort aan docenten levensbeschouwing. De vacaturedruk zal bovendien in 2028 toenemen ten opzichte van 2024. De vacaturedruk betreft het aandeel verwacht tekort van de totale werkgelegenheid voor leraren binnen een hoofdvak. De commissie stelt vast dat blijkens de prognoses de vacaturedruk relatief het hoogst is in de vakken Informatica, Scheikunde, Natuurkunde, Duits en Klassieke Talen. Wiskunde en Frans nemen blijkens de prognoses een soort tussenpositie in. Bij het vak Levensbeschouwing is te zien dat de vacaturedruk zal stijgen van 1.2% in 2024 naar 1.6% in 2029. Hieruit volgt naar de mening van de commissie dat de vacaturedruk voor het vak Levensbeschouwing als matig kan worden omschreven en de prognoses blij geven van een klein tekort aan tweedegraads Leraren Godsdienst/Levensbeschouwing in het voortgezet onderwijs. De commissie is van oordeel dat de toenemende krapte op de arbeidsmarkt voor tweedegraads Leraren Godsdienst/Levensbeschouwing in het voortgezet onderwijs wijst op een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen hbo bachelor.

Aanvrager doet een beroep op het eindrapport 'Sectoranalyse Onderwijs' (2017) van Regioplan. Uit de 'Sectoranalyse Onderwijs' komt naar voren dat afgestudeerden van de opleiding Godsdienst-Pastoraal werk relatief vaak niet in het onderwijs werkzaam zijn. Aangezien er volgens deze analyse in 2024 tekorten worden voorzien aan docenten Levensbeschouwing/Godsdienst (29 fte) concludeert aanvrager dat er kansen bestaan op de arbeidsmarkt voor afgestudeerden van de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst (p. 129). De te verwachte tekorten aan docenten Levensbeschouwing/Godsdienst in 2024 vormt naar het oordeel van de commissie een positieve indicatie van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen hbo bachelor.

Aanvrager heeft voorts op basis van de HBO-monitor informatie verstrekt over de werkloosheid onder afgestudeerden van de hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst van Fontys Hogescholen. De alumni die de HBO-monitor in 2018 en 2019 hebben ingevuld hebben blijkens dit onderzoek allemaal een baan (0% werkloosheid). De commissie merkt met aanvrager op dat in 2018 1 alumna is benaderd en de vragenlijst heeft ingevuld. In 2019 zijn 4 alumni benaderd waarvan 3 de vragenlijst hebben ingevuld. De commissie is van oordeel dat gelet op het klein aantal respondenten deze werkloosheidscijfers geen volledig representatief beeld geven. De commissie is dan ook van mening dat uit deze bron niet de conclusie kan worden getrokken dat afgestudeerden van de hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst betere arbeidsmarktposities bekleden dan gemiddeld.

Aanvrager benadrukt tot slot het belang van de hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst en verwijst daartoe naar een tweetal steunbetuigingen. De Vereniging voor katholiek en christelijk onderwijs (Verus) benadrukt het belang van een tweedegraads katholieke lerarenopleiding godsdienst/levensbeschouwing op hbo-niveau. Daartoe geeft zij aan dat in Nederland ruim driehonderd katholieke scholen voor voortgezet onderwijs bestaan en daarnaast nog ruim tweehonderd scholen voor voortgezet onderwijs waarin sprake is van een samenwerking vanuit de katholieke denominatie met andere denominaties. Gelet hierop is de continuïteit en kwaliteit van het vak godsdienst/levensbeschouwing en een opleiding tot tweedegraads docent godsdienst/levensbeschouwing volgens de vereniging van belang. Ook

benadrukt zij het belang van een opleiding op hbo niveau naast de wetenschappelijke lerarenopleidingen: de praktijk- en beroepsgerichte benadering van een hbo-opleiding is bij uitstek geschikt om leerlingen in de onderbouw van havo en mavo én leerlingen in het vmbo te onderwijzen. Aanvrager benadrukt voorts dat besturen van katholieke scholen veel waarde hechten aan de katholieke opleiding en de voorkeur geven aan docenten Godsdienst die een katholieke opleiding hebben genoten. De opleiding in Utrecht is de enige katholieke lerarenopleiding Godsdienst en is volgens aanvrager de enige opleiding die in deze behoefte voorziet. Deze behoefte wordt ook benadrukt in de steunbetuiging van kardinaal W. Eijk namens de Nederlandse bisschoppenconferentie. Kardinaal W. Eijk acht een rooms-katholieke tweedegraads lerarenopleiding van essentieel belang voor de Nederlandse Rooms-Katholieke Kerk en noodzakelijk voor de continuïteit van het onderwijs in godsdienst en levensbeschouwing in het rooms-katholiek voortgezet onderwijs. De commissie constateert met aanvrager dat de voorgenomen hbo bachelor van belang is voor het voortbestaan van het rooms-katholiek godsdienstonderwijs op vo-scholen. De steunbetuigingen geven echter geen informatie over de omvang van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van deze hbo bachelor.

De commissie concludeert dat aanvrager het bestaan van een geringe arbeidsmarktbehoefte aannemelijk heeft gemaakt.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte verwijst aanvrager naar de nieuwsbrief 'Motto, visie en doelen' van het Expertisecentrum Levensbeschouwing en Religie in het Voortgezet Onderwijs (LERVO). Aanvrager beschrijft dat er tientallen partijen samenwerken onder het motto 'goede levensbeschouwelijke educatie voor iedere leerling in het middelbaar onderwijs'. Doel is het ontwikkelen van een basiscurriculum levensbeschouwing en religie in het voortgezet onderwijs. De aangesloten scholen met een variëteit aan levensbeschouwelijke stromingen observeren dat in een seculariserende maatschappij de behoefte aan levensbeschouwelijke kennis groeit. Volgens LERVO is er een groeiende behoefte aan levensbeschouwelijke kennis en (dialoog) vaardigheden en om jezelf en anderen te kunnen begrijpen is volgens LERVO systematisch aandacht voor levensbeschouwing en religie nodig in het voortgezet onderwijs. Volgens aanvrager onderstreept dit het belang van het vak Levensbeschouwing in het voortgezet onderwijs en hieruit spreekt ook de verwachting dat dit een belangrijk vak zal blijven in de toekomst. De commissie onderschrijft dit betoog.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een geringe maatschappelijke behoefte en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 13/07/2020 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Tilburg University om de hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst in Utrecht aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van verwante opleidingen. Aanvrager stelt dat de voorgenomen hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst uniek is omdat het de enige Lerarenopleiding Godsdienst is met een katholieke signatuur. Een vergelijking met de andere, niet-katholieke, Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst in Nederland laat volgens aanvrager zien dat dit er slechts enkelen zijn, en dat het om kleinschalige opleidingen gaat met relatief lage uitstroomcijfers. Het betreft de hbo bachelors Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst van de Christelijke Hogeschool Ede, de Christelijke Hogeschool van Windesheim, Fontys Hogescholen en Hogeschool Inholland. De commissie merkt op dat ook Driestar educatief de hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst in Gouda aanbiedt en dat zij deze naar verwachting per september 2020 als

bekostigde opleiding zal verzorgen. Om die reden zijn de instroomgegevens van deze opleiding nog niet bekend. Driestar educatief verwacht dat in de periode 2020-2025 jaarlijks 14-19 studenten zullen instromen en in de periode 2025-2030 jaarlijks 15-20 studenten zullen instromen. De commissie merkt voorts op dat de opleiding aan Inholland is gestopt en dat de opleidingen een afnemende instroom laat zien. De instroom in de niet bekostigde hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst van Viaa-Gereformeerd Hoger Onderwijs en Cursus Godsdienst Onderwijs is niet bekend.

Tabel 3. Instroom hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst

opleiding	Instelling	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst (35441)						
	Christelijke Hogeschool Ede (25BA)	37	23	22	22	16
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst (35441)						
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	16	7	11	19	11
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst (35441)						
	Fontys Hogescholen (30GB)	29	36	29	18	21
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst (35441)						
	Inholland (27PZ)	4	0	0	0	0
Totaal		86	66	62	59	48

Bron: DUO, bewerking ABF

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de instroom in de bestaande hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst van Fontys Hogescholen. Die fluctueerde de afgelopen jaren tussen 4 en 7 studenten. Aanvrager verwacht dat de overdracht van de opleiding van Fontys Hogescholen naar Tilburg University geen negatieve impact zal hebben op de instroomcijfers, aangezien de opleiding en de lesplaats ongewijzigd blijven.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er enige ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Utrecht heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. Hierbij heeft de commissie het feit betrokken dat het gaat om de overdracht van een bestaande opleiding en aldus onderdeel uitmaakt van het bestaande aanbod en de opleiding niet wordt verplaatst.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling aanvullende criteria hbo-opleidingen bij universiteiten

Aangezien het hier gaat om een aanvraag voor een hbo-opleiding door een universiteit, zijn de aanvullende criteria van toepassing zoals die zijn vastgelegd in artikel 8 van de Regeling.

Het betreft de volgende aanvullende criteria:

- de opleiding is complementair aan het bestaande aanbod; en
- de opleiding sluit aan bij het profiel van de instelling; en
- (...) er is sprake van een duurzame relatie met een hogeschool, indien het een voornemen van een

universiteit betreft.

Criterium a

De hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst die aanvrager wil aanbieden is een pendant van een hbo-opleiding aan een hogeschool, te weten de gelijknamige bachelors Theologie van de Christelijke Hogeschool Ede, de Christelijke Hogeschool van Windesheim en Fontys Hogescholen en Inholland. De voorgenomen hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst kan naar het oordeel van de commissie desalniettemin als complementair aan het aanbod van de hogescholen worden beschouwd vanwege de specifiek katholieke signatuur van de opleiding. De voorgenomen opleiding is immers de enige katholieke hbo-opleiding die opleidt tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst in Nederland.

De aanvraag voldoet aan criterium a van artikel 8 van de Regeling.

Criterium b

Fontys Hogescholen en Tilburg University zijn in 2010 een samenwerkingsverband aangegaan. Met het oog op een versterking van de samenwerking tussen Fontys Hogeschool Theologie en Levensbeschouwing (FHTL) en de School of Catholic Theology van Tilburg University (TST) zijn de twee bacheloropleidingen Theologie (isatcode 35146) en Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst (isatcode 35441) alsmede de masteropleiding Leraar Godsdienst (isatcode 45274) verplaatst van Amsterdam naar Utrecht. Belangrijke reden was het inzicht dat er op langere termijn winst valt te boeken op het gebied van onderwijskwaliteit door samenwerking tussen FHTL en TST van Tilburg University als academische partner. Tilburg University verzorgt momenteel de master Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de eerste graad in Godsdienst en Levensbeschouwing. Tilburg University is voornemens om de hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst onder te brengen bij TST en beoogt daarmee de continuïteit van de enige katholieke hbo-opleiding die opleidt tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst te borgen. De commissie is gelet op het onderwijsaanbod van Tilburg University van mening dat de voorgenomen opleiding past in het profiel van aanvrager.

De aanvraag voldoet aan criterium b van artikel 8 van de Regeling.

Criterium c

Zoals hierboven beschreven heeft aanvrager een duurzaam samenwerkingsverband met Fontys Hogescholen.

De aanvraag voldoet eveneens aan criterium c van artikel 8 van de Regeling.

De commissie concludeert dat de aanvraag voldoet aan artikel 8 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.